

COVID-19 – STOCKHOLMS LÄN

I det följande beskrivs Länsstyrelsens bedömning av nuläget och konsekvenser på arbetsmarknaden och den ekonomiska utvecklingen i Stockholms län till följd av Covid-19-pandemin. För att sätta dagens situation i en kontext inleds denna promemoria med en kort genomgång av tidigare konjunkturedgångar i Stockholms län och utvecklingen på arbetsmarknaden och för ekonomin i stort under 2000-talet. Läget är mycket svårbedömt, och denna PM gör inga ambitioner på att vara heltäckande. Promemorian har tagits fram vid Avdelningen för Hållbar tillväxt.

TIDIGARE KONJUNKTUREDGÅNGAR I STOCKHOLMS LÄN

Under 2000-talet har Stockholm haft två djupare konjunkturedgångar. Den första skedde under tidigt 2000-tal och kopplas ihop med den så kallade IT-krisen. Bakgrunden var att så kallade unga dotcom-bolag med på ny teknik ledde till förhoppningar om att den nya tekniken skulle förändra befintliga affärsmodeller. Tilltron var stor och växande. Bolagen övervärderades och tvingades sedermera i konkurs eller till försäljning. Det resulterade i den så kallade IT-kraschen. Krisen var geografiskt asymmetrisk, det vill säga tyngdpunkten i "den nya ekonomin" låg i Stockholms län så när bubblan väl sprack drabbades huvudstadsregionen i högre utsträckning än andra delar av riket.

Den andra djupa konjunkturedgången följde av finanskrisen 2007–2008. Det var en global finansiell kris med rötter på USA:s lånemarknad och i så kallade subprime lån (lån som riktar sig till mindre kreditvärdiga låntagare). Investmentbanker fick till slut allvarliga problem och sinnebilderna för själva krisen är ofta när investmentbanken Lehman Brothers försattes i konkurs i september 2008. Centralbanker och regeringar pumpade in tusentals miljarder kronor i det ekonomiska systemet för att rädda bankerna och få igång ekonomin igen. Det gjorde att länder som redan hade stora statsskulder drog på sig ännu större skulder och fick problem då deras kreditbetyg sänktes med stigande räntor som följd. Det är också bakgrunden till den så kallade skuldskrisen i Europa. För Sverige och Stockholm innebar de följande åren en kraftig konjunkturrell inbromsning. Det visade sig till exempel via en kraftig ökning av antalet personer som varslades om uppsägning. I Stockholms län varslades närmare 30 000 personer på ett år fr.o.m. det fjärde kvartalet 2008. Återhämtningen och utvecklingen sedan finanskrisen har dock varit starkare i Stockholms län jämfört med övriga riket. En av förklaringarna till att Stockholm – relativt andra län – visade på stor motståndskraft och snabba återhämtning var näringslivets bredd och tyngdpunkt i tjänstenäringarna.

Nu står Stockholm inför en ny lågkonjunktur och med största sannolikhet inför en recession. Dagens situation är exceptionell. Läget och effekterna på arbetsmarknaden och i ekonomin i stort är svårbedömd. Precisa beskrivningar av effekter på 1–3 månaders sikt är i dagsläget omöjligt att klä i termer av meningsfulla (kvantitativa) regionala prognoser. Under överskådlig framtid får man nog snarare arbeta med olika kvalitativa scenarier.

Drivkraften bakom och orsakerna till denna (förväntade) nedgång är inte jämförbar med de övriga två kriserna som mycket kort beskrivits ovan, men oavsett de bakomliggande orsakerna kan konsekvenserna användas som referenspunkter vid bedömning av hur pandemin kan slå mot länets ekonomi och arbetsmarknad.

BAKGRUND – EKONOMI och ARBETSMARKNAD I STOCKHOLMS LÄN

Arbetsmarknaden i Stockholm län har utvecklats starkt under närmare ett decennium. Antalet sysselsatta har ökat kraftigt under perioden. Sammantaget ökade antalet sysselsatta med drygt 220 000 personer. Det motsvarar 35 procent av rikets samlade sysselsättningstillväxt. Ökningen innebar att andelen sysselsatta har ökat successivt och uppgick till 72,7 procent under 2019. Aldrig har andelen sysselsatta länsinvånare varit högre. Få – om ens någon – annan EU-region når upp till länets sysselsättningsnivå. Sysselsättningen har ökat för både bland inrikes och utrikes födda, och såväl män som kvinnor har haft en positiv utveckling.

Under 2019 inleddes dock en inbromsning. Sysselsättningsökningen bromsade in och arbetslösheten ökade. Den regionala serie som Konjunkturinstitutet presenterade för Stockholm rörande det fjärde kvartalet visade också att konjunkturläget var svagare än normalt. Även omsättning i näringslivet och lönesumman har utvecklats svagare under de senaste kvartalen. Inbromsningen på arbetsmarknaden och i ekonomin har dock varit måttlig. Länsstyrelsens övergripande bedömning är att trenden fortsatte under inledningen av 2020. I och med pandemin bedöms den regionala konjunkturen kraftigt försvagad.

Länets bruttoregionprodukt per capita står sig väl i jämförelse med andra EU-regioner. Nivån är 64 procent högre än EU-genomsnittet. I en svensk kontext har länets andel av Sveriges samlade BNP succesivt ökat under det senaste decenniet. Länets bidrag till BNP-tillväxt under denna tidsperiod beräknas till en dryg tredjedel. Sammantaget har Stockholms län stärkt sin position och utvecklingen på arbetsmarknaden och i ekonomin som helhet har varit mer gynnsam i Stockholms län än i riket som helhet.

FÖRVÄNTAD NEDGÅNG

Nedgången i ekonomin och på arbetsmarknaden i Stockholms län bedöms bli kraftfull. Tillgång till regionala data som – på kort sikt – fångar kraften är dock begränsad. Samtidigt är de modeller som används på nationell nivå för att prognostisera utvecklingen inte byggda för omständigheter som denna. Det visades exempelvis under finanskrisen, och den nuvarande situationen bedöms utvecklas mer kraftfullt och de förväntade konsekvenserna är svåra att överblicka. Precis som vid finanskrisen spelar även psykologiska faktorer in i utvecklingen. Åtminstone på kort sikt. Det är därför inte meningsfullt att i dagsläget försöka prognostisera den ekonomiska utvecklingen i Stockholms län.

De skakiga BNP-prognoserna (t.ex. JP Morgan, Deutsche Bank) som trots allt har presenterats visar på ekonomier i fritt fall. BNP-raset i dessa ekonomier räknas i tvåsiffriga tal. Deutsche Bank räknar exempelvis att Kinas BNP-ras uppgår till 30 procent under det första kvartalet. Övergripande förväntas en återhämtning under andra halvåret. Banken menar att det inte är orimligt att tänka sig att euroländernas BNP krymper med 3 till 4 procent för helåret 2020. Samtliga prognosmakare är dock tydliga med att de makroekonomiska konsekvenserna är mycket svåra att beräkna (så frågan är om de fyller någon egentlig mening).

Som referens kan det nämnas att under finanskrisen låg ökningstakten i arbetslöshet som högst på omkring 25–30 000 fler arbetslösa på årsbasis i Stockholms län. En motsvarande ökning av arbetslösheten idag skulle innebära att antalet arbetslösa i Stockholms län ökar från knappt 90 000 personer till 115–120 000 arbetslösa under början 2021. Sysselsättningen minskade aldrig i absoluta tal, men ökningstakten gick ned till noll. I övriga län minskade däremot antalet sysselsatta, i vissa län med tyngdpunkten i industrin var minskningen kraftig.

19 mars, 2020

Mot bakgrund av händelseutvecklingen och den omedelbara kris som många företag, näringsgrenar och företagare befinner sig i bedöms den konjunkturella nedgången bli djupare nu jämfört med den lågkonjunktur som följde i finanskrisens efterdyningar. Bedömningen vilar dock på stora inslag av osäkerhet och det som nu sker i samhället saknar motsvarighet så det finns egentligen ingenting att jämföra utvecklingen mot.

Arbetsförmedlingens veckostatistik över antalet arbetslösa visar på 76 300 arbetslösa personer i Stockholms län. Statistiken avser vecka 11. Det är en mer eller mindre oförändrad nivå jämfört med föregående veckor. Det är dock fler än vid motsvarande tidpunkt 2019, men den trenden gäller för samtliga veckor under 2020 och indikerar inte att något dramatiskt hänt under 2020, se *diagram 1* och 2. Den senaste statistiken visar alltså inte på någon ökning (än) i arbetslöshet. Senare statistik kommer med stor säkerhet visa på en kraftig ökning.

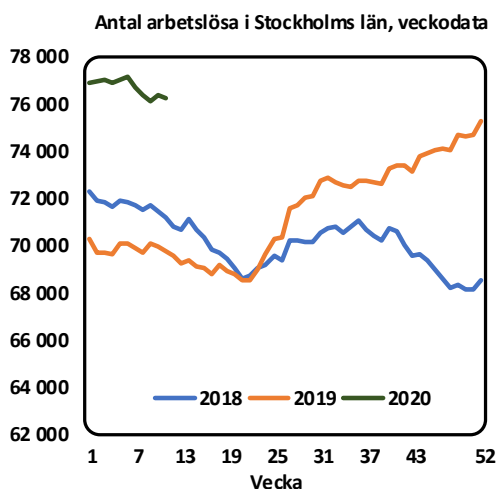

Diagram 1. Veckostatistik över antalet arbetslösa i Stockholms län. Källa: Arbetsförmedlingen

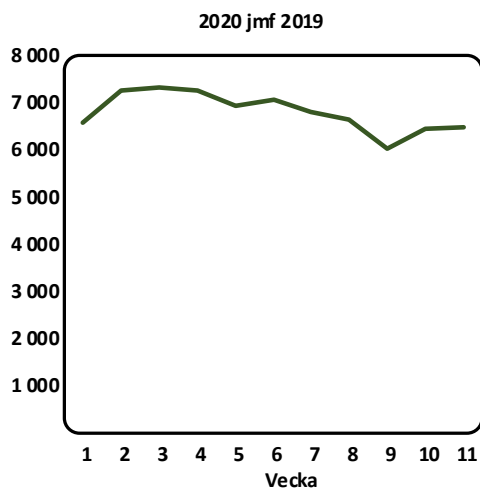

Diagram 2. Antal arbetslösa 2020 jämfört med 2019 i Stockholms län. Källa: Arbetsförmedlingen

I slutet av april presenterar Konjunkturinstitutet sin regionala serie för Stockholms län (avser då första kvartalet). Det kan bli den första "ordinarie" statistikprodukten som delvis fångar den förväntade nedgången på regional nivå. De stora avtrycken i statistiken lämnas förmodligen dock först under det andra kvartalet.

VILKA RISKERAR ATT DRABBAS?

Mot bakgrund av vad som skett i tidigare konjunkturedgångar förväntas grupper med svag ställning på arbetsmarknaden att drabbas hårdast. Samtidigt är den här krisen som angetts ovan ovanlig till sin karaktär. Den har potentialen att (åtminstone tillfälligt) slå ut hela näringar, det handlar inte om att företag överlag använder "osthyveln" för att skära bort 10–15 procent av sin personalstyrka. Bland de företag/näringsgrenar som varslar (initialt) kommer varsel och neddragningarna att svara för en mycket stor andel av företagets totala personalstyrka. Det handlar inte om nedskärningar på marginalen för att vassa konkurrenskraften eller för att dra ned på icke nödvändiga kostnader.

Krisen slår hårt mot branscher där andelen unga och utrikes födda är hög, t.ex. hotell, restaurangbranschen, taxi och privata tjänster etc. Arbetslösheten inom dessa grupper förväntas därför

19 mars, 2020

öka och den positiva utvecklingen på arbetsmarknaden i Stockholms län för till exempel gruppen utrikes födda kommer att brytas med försämrad integration som följd.

Från bl.a. Länsstyrelsens medborgarundersökning vet vi att det är en förhållandevis stor grupp människor i Stockholms län som saknar ekonomiska marginaler. Länsstyrelsen mäter detta bl.a. genom att fråga om invånarna klarar en oväntad utgift och hur ofta de har svårigheter att betala sina räkningar. Exempelvis uppger drygt 12 procent att de då och då eller oftare har svårt att betala sina räkningar. Andelen som inte klarar en oväntad utgift på 12 000 kronor är dubbelt så hög. Bland personer under 30 år klarar drygt 4 av 10 inte en sådan utgift och bland personer med utländsk bakgrund är andelen knappt 4 av 10. Räknat i absolut tal är det därmed ganska många som lever med små ekonomiska marginaler och där arbetslöshet och förlorad inkomst riskerar att få stora (ekonomiska och sociala) konsekvenser. Dessa personer är inte heller jämnt fördelade i geografiskt vilket innebär att krisen riskerar att få en inomregional dimension som på sikt riskerar att öka de inomregionala, geografiska klyftorna.

Covid-19-pandemin kommer att innebära en ökning av antalet arbetslösa, inte minst i de grupper som anges ovan. En sådan utveckling bör mötas upp av en hel rad aktiva åtgärder, varav att kraftigt förstärka kapaciteten i utbildningsväsendet och öka antalet studieplatser är prioriterat. Det skedde under finanskrisen och bör även nu vara en prioriterad uppgift, inte minst med tanke på länets kunskapsintensiva arbetsmarknad och de krav som framtidens arbetsmarknad kommer att ställa. Det är också en fråga där det offentliga har rådighet.

STOCKHOLMS LÄNS NÄRINGSGRENSPROFIL

Länets näringsgrensprofil skiljer sig från övriga rikets. Genom att studera fördelningen av antalet arbetsställen och antalet anställda kan en övergripande bild skapas över länets näringsgrensprofil. Därefter kan det sättas i relation till övriga rikets profil genom att uttrycka det som länets "marknadsandelar" för respektive näringsgren. Exempelvis har företag inom film/video drygt 11 600 anställda i riket som helhet. I länet har företag inom denna näring drygt 8 300 anställda. Det innebär att företagen i Stockholms län svarar för drygt 70 procent av samtliga anställda, se *diagram 3*. Andelen arbetsplatser är något lägre, vilket indikerar att det finns en eller flera större arbetsgivare/arbetsplatser. Om film/video skulle utsättas för en extern chock och i sin förlängning dålig lönsamhet, konkurser, varsel med mera kommer – allt annat lika – Stockholms län drabbas hårdare än övriga riket. Samtidigt är näringsgrenen ganska liten (vilket indikeras av bubblans storlek) så på aggregerad nivå är effekterna små. Konsekvenserna av covid-19-pandemin antas inte påverka Film/video i någon större utsträckning, åtminstone inte initialt. Samtidigt drabbas en generell lågkonjunktur i sin förlängning mer eller mindre samtliga näringar. Genom en överskådlig bild över näringsgrensstrukturen ges möjlighet att identifiera länets sårbarhet, men även styrka i förhållande till andra län men även den allmänna utvecklingen.

Andra näringar som är betydelsefulla för Stockholms län och där länet har en specialisering (hög koncentration) visavi övriga riket är t.ex. datakonsulter, banker, PR/Kommunikation, affärstjänsteföretag, IKT-relaterade verksamheter etc. Inte heller dessa förväntas – i ett första led – drabbas hårdare av en konjunkturedgång än den genomsnittliga verksamheten.

Däremot har näringsgrenar som flygbolag, hotell, affärer (detaljhandel) och restauranger drabbats hårt av covid-19-pandemin. Flygbolagens anställda har en stark koncentration till länet medan företag inom restauranger har viss tyngdpunkt i länet men inte i lika hög grad. Däremot sysselsätter företag inom restauranger drygt 44 000 personer i Stockholms län jämfört med knappt 3 000 anställda inom flygbolag. Företag inom detaljhandeln och hotell har många anställda, men dessa näringar har inte samma tydliga

koncentration till Stockholms län som exempelvis restaurang, men en nedgång i dessa näringar har konsekvenser på aggregerad nivå.

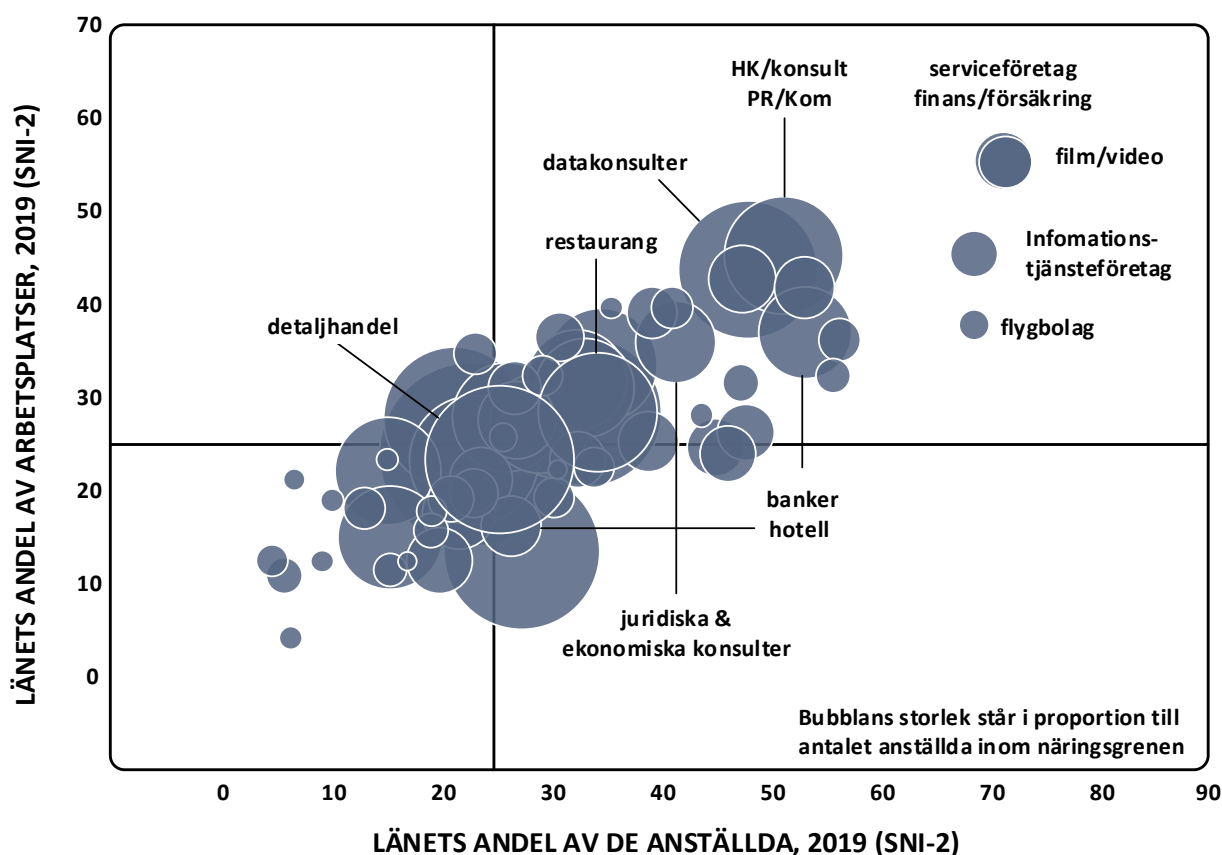

Diagram 3. Spridningsdiagram över länets andel av arbetsställen och anställda på SNI, 2019. Näringar med färre 1 000 anställda i Stockholms län ingår inte. **Källa:** SCB/Länsstyrelsens bearbetning.

Detaljhandeln (särskilt den fysiska butiken) och köpcentrum förväntas drabbas av stora intäktsbortfall och minska antalet anställda i närtid. H&M – med huvudkontor och omkring 4 500 anställda i Stockholms län (2017) – permitterar exempelvis 2 000 anställda i Norge, och en liknade utveckling för branschen som helhet är att vänta i såväl Sverige som Stockholm.

STORT ANTAL PERSONER VARSLAS OM UPPSÄGNING

Nu läggs det stora varsel inom exempelvis hotellnäringen. Nordic Choice varslar 7 500 personer om uppsägning, varav 4 500 i Sverige (hälften av den totala personalstyrkan) och Scandic har tidigare varslat 2 000 medarbetare om uppsägning. Även Elite Hotels har flaggat för att man kommer att tvingas varsla ett stort antal anställda i Sverige. Sammantaget väntas en stor del av dessa varsel omfatta personal på hotell i Stockholms län. Mot bakgrund av *diagram 3* kan antalet varsel som berör personal i Stockholm approximeras.

19 mars, 2020

Vid sidan av varsel inom hotellnäringen har till exempel SAS meddelat att bolaget permitterar 10 000 anställda. De anställda kommer att få stanna hemma med lön. Men företagets anställda i de skandinaviska länderna har olika villkor, vilket kan leda till uppsägningar i just Sverige och i sin förlängning Stockholms län. Företag verksamma inom besöksnäring hör till dem som drabbats allra mest av covid-19-pandemin. Vid sidan av de som nämnts ovan har även Stena Line varslats närmare 1 000 personer om uppsägning. Av de varsel som meddelats under första halvan av mars rör drygt 60 procent hotell och restaurangverksamhet. Statistiken avser riket som helhet.

Kontakt har även tagits med Arbetsförmedlingen för att be om varslens regionala fördelning per näringsgren. Det återstår att se om detta är statistik som vi kan ta del av.

Därutöver kan det inte uteslutas att en stor mängd personer kommer att varslas om uppsägning, utan att det syns i Arbetsförmedlingens varselstatistik. Det handlar om så kallade osynliga varsel, där några få anställda måste lämna företaget på grund av neddragningar. Varselstatistik är en god konjunkturindikator. Samtidigt finns det brister. Dagens arbetsmarknad har stora inslag av gig-jobb samt tim- och tidsbegränsade anställningar. Dessa personer varslas inte i traditionell mening. De får helt enkelt inga telefonsamtal eller arbetspass. I en av näringar som för närvarande går tyngst initialt (besöksnäring) antas inslag av dessa anställningsförhållanden vara mer utbredd än inom många andra näringar.

Forskning visar dock att långt ifrån alla varsel resulterar i uppsägningar. Ännu färre leder till arbetslöshet. Sett till samtliga individer som blir arbetslösa utgör varslade endast en mindre del. Majoriteten av dem som bli arbetslösa utgörs av individer som har haft ett tidsbegränsat arbete som har övergått i arbetslöshet. Individer som dock blir varslade och uppsagda får dock ofta betala i form av arbetslöshet och lägre livsinkomster. Under finanskrisen 2008–2009 var det två av fem varslade som blev uppsagda. En del av dessa blev sedermera arbetslösa och skrevs in på Arbetsförmedlingen.

Till och med mitten av mars hade närmare 3 500 personer varslats om uppsägning i Stockholms län, se *diagram 4*. Länet svarar därmed för en stor andel av samtliga personer som varslats om uppsägning under mars månad. Om utvecklingen fortsätter under andra halvan av mars kommer omkring 7 000 personer ha varslats om uppsägning under en månad. I februari 2009 var varselintensiteten som högst under finanskrisen. I Stockholm varslades då 3 800 personer om uppsägning. Den nivån har alltså nästan nåtts under första halvan av mars. Det säger en del om kraften i det som nu sker. I februari 2018 varslades en stor mängd personer om uppsägning. Det berodde på Arbetsförmedlingens samtliga varsel alla "bokfördes" i Stockholms län och vilket ger en delvis missvisande bild.

På näringsgrensnivå för riket som helhet är det tydligt att tyngdpunkten på varslen finns inom hotell och restaurang. Med tanke på länets stora andel av samtliga berörda personer är den iakttagelsen även giltig för Stockholms län.

VARSEL I STOCKHOLMS LÄN, DATA T.O.M. 15 MARS 2020

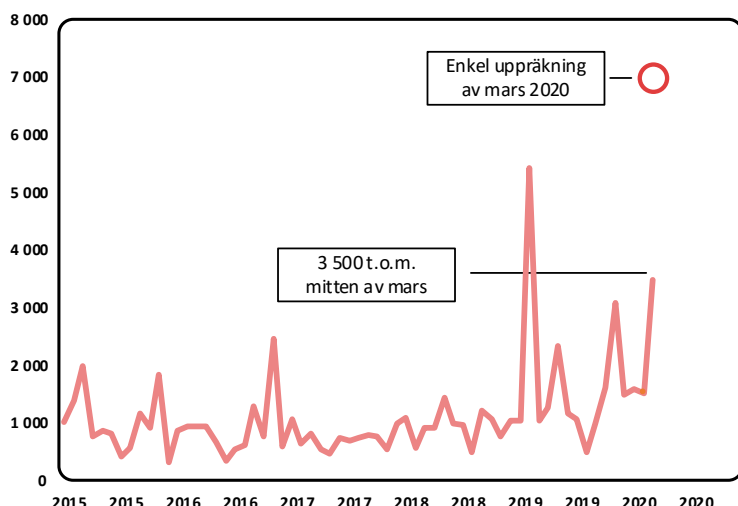

Diagram 4. Personer berörda av varsel t.o.m. 15 mars 2020 i Stockholms län.
Källa: Arbetsförmedlingen.

Per näringsgren (riket)	
Tillverkning	79
Vattenförsörjning	20
Bygg	187
Handel, motorfordon	258
Transport	111
Hotell/rest.	2 978
IKT	119
Fastighetsverk.	20
Företagstjänster	88
Uthyrning/fastighetstj. mm	543
Utbildning	43
Vård & omsorg	78
Kultur	48
Annan service	69
US	28
Totalt	4 669

Tabell 1. Berörda personer per näringsgren, riket som helhet. **Källa:** Arbetsförmedlingen.

STORA OCH SMÅ FÖRETAG VITTNAR OM STÖRNINGAR OCH MINSKAD EFTERFRÅGAN

Svenskt Näringsliv har frågat sina medlemsföretag (10 mars) om virusets effekter och av svaren framgår att det blir värre och värre. Var fjärde företag uppgav att finns risk för personalneddragningar. Det är fler än veckan innan. En dryg fjärdedel svarar att försäljningen påverkas och 28 procent upplever störningar i produktionen mot tidigare 19 procent.

I Stockholm finns det ett flertal internationellt starka kluster, inte minst inom exempelvis fintech, mode, IT/IKT, life sciences och fordon. Många kluster har ofta ett så kallat ankarföretag. Inom IT/IKT fungerar till exempel Ericsson som ett sådant. Bolaget är en av länets största privata arbetsgivare och sysselsätter många personer direkt eller via konsulter. Därtill tillkommer en mängd SME som tillkommit till följd av Ericsson och som har företaget både som kund och kollaboratör. Tillsammans bildar ankarföretaget och de stödjande strukturerna en god grogrund för nya företag och företagen gynnas av att en unik kompetens byggs i närområdet.

Scania är ett annat ankarföretag. Företaget är navet i det så kallade fordons- och industriklustret i Södertälje. Tillverkningsindustrin i Södertälje domineras av tillverkning av transportmedel genom Scania och AstraZeneca med sin tillverkning av farmaceutiska basprodukter och läkemedel. Scania är den enskilt största arbetsgivaren (utanför offentlig sektor) för ett flertal kommuner i Stockholms och Sörmland. Precis som med IT/IKT-klustret ingår Scania i en symbios med det omkringliggande samhället och SMEs. I likhet med övriga näringslivet ingår Scantias produkter i globala värdekedjor. Det innebär att Scania och övriga näringslivet sårbara för störningar i den globala ekonomin. Nu tvingas företaget (tillfälligt) stänga sina fabriker i Södertälje, Oskarshamn och Luleå (SOL) på grund av den komponentbrist som uppstått i samband med covid19. I Södertälje påverkas 6 000 personer. Förhoppningsvis kan

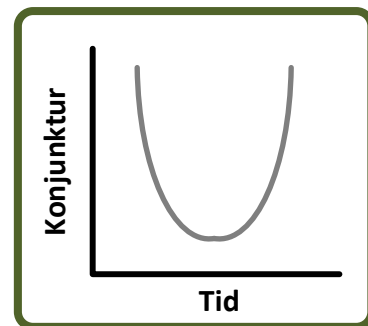
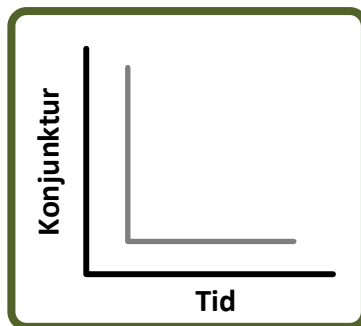
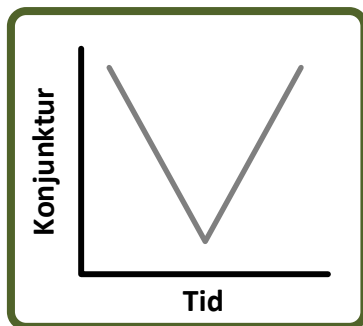
Scania – som ingår i Volkswagengruppen – har även stor betydelse för kommunen Södertälje och bidrar till att balansera näringslivets rumsliga utbredning i den södra regionhalvan. Scania är invävt i samhället inte minst genom Mälardalens Tekniska Gymnasium som ägs gemensamt av Scania och Astra Zeneca och utbildar varje år elever i tekniska yrkesutbildningar med stor efterfrågan på arbetsmarknaden. Scania inledde för några år sedan ett samarbete med den internationella hjälporganisationen War Child. Syftet är att bidra till att fler nyanlända ungdomar som i många fall flytt från krig ska känna sig delaktiga i det svenska samhället och få en bättre grund för framtiden.

företaget återuppta sin produktion i närtid, inte minst på grund företagets betydelse för klustret, länets och hela Mälardalens näringsliv.

MORGONDAGENS UPPGÅNG?

Den högsta nivån av pessimismen kommer att nås först när den exponentiella spridningen på global nivå trappas av. Det bedöms inte ligga inte i den omedelbara närtiden, och inte ens då kommer de ekonomiska konsekvenser var möjliga bedöma. En recession är oundviklig. Ekonomin kommer att påverkas både till följd av att produktionen bromsar in, antingen till följd av personalbrist eller störningar i leveransled och att hushållens konsumtion minskar. På uppsidan bör dock nämnas att nedgången är driven av en extern chock, och inte till följd av att den underliggande ekonomin. Det ökar – men garanterar långt ifrån – att återhämtningen kan gå fortare.

I viss utsträckning kommer exempelvis konsumtion skjutas upp och att det därmed ackumuleras en hög efterfråga på varor och tjänster som kan realiseras efter pandemin. En sådan dynamik (att det ändå är bra fundamenta) kan bidra till att konjunkturen snabbt vänder upp och att nedgången blir V-formad snarare än L- eller U-formad. Samtidigt är en utebliven restaurangmåltid, ett inställt besök hos frisören eller avbokad hotellvistelse konsumtion som för alltid kommer att vara förlorad. Därtill tillkommer uthålligheten, hur många företag klarar av en betydande period utan intäkter för att sedan vara på plats och delvis hämta hem uppskjuten konsumtion när konjunkturen återhämtar sig. Det är väl inom detta område som staten har koncentrerat stora delar av sitt krispaket.

Det bör kanske också nämnas huruvida viruset "kommer tillbaka" i en andra våg. Om det sker, eller förväntas ske, utan ett vaccin eller utan att effektiva behandlingsmetoder har hunnit utvecklats ökar osäkerheten och utsikterna för en snabb återhämtning minskar drastiskt. Ett förlopp där viruset kommer i våg efter våg och där samhället är mer eller mindre stängt i 6-18 månader ställs företagen inför en mer eller mindre omöjlig uppgift. Det är ett scenario som inte kan uteslutas och kräver en total omställning av samhället och ekonomin, där många företag – särskilt små – kommer att gå under.

Vid den senaste stora globala lågkonjunkturen (sviterna efter finanskrisen) bör det lyftas fram att Stockholms län återhämtade sig snabbare än andra delar av Sverige.

KÄLLOR FÖR ATT FÅNGA UTVECKLINGEN PÅ ARBETSMARKNADEN

Länsstyrelsen använder sig av tre huvudsakliga källor/produkter för att följa utvecklingen på arbetsmarknaden. (1) RAMS tas fram av SCB och bygger på registerdata. Här kan man inte fånga konjunkturella svängningar av det här slaget eftersom det sker på årsbasis och med lång eftersläpning (presenteras löpande från och med december). Därefter finns (2) Arbetskraftsundersökningarna, AKU, som också är en SCB-produkt. På regional nivå finns denna tillgänglig på kvartalsnivå och nästa leverans sker 21 april och täcker då årets första kvartal. Det är inte rimligt att anta att denna leverans fångar in en inbromsning. Däremot kan man säkert titta på den nationella statistiken som presenteras på månadsbasis för att snabbare få en uppfattning om utveckling i riket som helhet. Den 25 maj redovisas statistiken för april på nationell nivå. I kombination med marsstatistiken kan därmed en första bra uppskattning på nationell nivå genomföras (detta bygger förstås på ordinarie schema – det vill säga att SCB eller andra inte får särskilda uppdrag som förbättrar möjligheterna att få en temperaturmätning på sysselsättningen och arbetslösheten). (3) Arbetsförmedlingen redovisar dels veckostatistik, dels månadsstatistik. Myndighetens statistik är dock att betrakta som verksamhetsstatistik eftersom den enbart följer personer som är inskrivna i systemet. Den senaste veckostatistik (avser vecka 11) visar inte på några dramatiska förändringar. Arbetsförmedlingens vecko- och månadsstatistik är dock i det här läget och framgent en bra källa för regional statistik (i brist på annat).

Arbetsförmedlingen tar också fram varselstatistik. Denna publiceras parallellt med månadsstatistiken. Under januari och februari varslades drygt 3 100 personer om uppsägning i Stockholms län. Det är visserligen mer än genomsnittet för perioden, men är förmodligen ett lågt antal jämfört med det som (förmodligen) ligger framför oss. Under mars har antalet personer som berörs av varsel ökat kraftigt (se ovan).

KOMMANDE PUBLICERINGAR

Länsstyrelsen avser att följa utvecklingen i länet löpande. I *tabell 2* återges några av de ordinarie publiceringar i närtid som kan användas för att belysa utvecklingen. *Läget i länet – arbetsmarknad och ekonomi* för första kvartalet 2020 beräknas publiceras i mitten av maj (beroende på hur arbetet prioriteras).

Undersökning/variabel	Mätperiod	Publicering	Källa
Arbetslöshet	Mars	15 april	Arbetsförmedlingen
Varsel om uppsägning	Veckor, löpande	Måndagar	Arbetsförmedlingen
AKU	Första kvartalet	21 april	SCB
Arbetslöshet (antal)	Veckor, löpande	Måndagar	Arbetsförmedlingen
Konkurser	Mars	15 april	SCB
Konjunkturindex	Första kvartalet	29 april	Konjunkturinstitutet
Kortperiodisk S. (KS)	Första kvartalet	20 maj	SCB
Nyföretagande	Månad, löpande	Första vardagen, mån.	Bolagsverket
Lönesumma	Första kvartalet	Början juni	SCB
Omsättning	Första kvartalet	Mitten juni	SCB
Vakanser/lediga jobb	Första kvartalet	20 maj	SCB
Läget i länet	Första kvartalet	Mitten maj	LST:s syntes av ovan

Tabell 2. Urval av kommande publicering som kan användas för att spegla den regionala utvecklingen

19 mars, 2020

- Länsstyrelsen har kontaktat Arbetsförmedlingen för att undersöka möjligheter att få varselstatistiken nedbruten på näringsgrensnivå i Stockholms län.
- Länsstyrelsen undersöker möjligheterna att sammanställa lönegarantistatistik – dröjer någon vecka. Leverans från enheten för förvaltning.

Länsstyrelsen i Stockholms län
Avdelningen för hållbar tillväxt
Tfn: 010-223 10 00

Kontakt: Per Bark, per.bark@lansstyrelsen.se; 070-520 50 68